Europeiska unionens
officiella tidning

SV
C-serien

C/2025/6697

12.12.2025

EUROPEISKA CENTRALBANKENS YTTRANDE

av den 7 november 2025

om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett program för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot förfalskning under perioden 2028–2034 (Perikles V-programmet) och om upphävande av förordning (EU) 2021/840

(CON/2025/34)

(C/2025/6697)

Inledning och rättslig grund

Den 8 och 15 oktober 2025 mottog Europeiska centralbanken (ECB) en begäran från Europeiska unionens råd respektive Europaparlamentet om ett yttrande över ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett program för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot förfalskning under perioden 2028–2034 (Perikles V-programmet) och om upphävande av förordning (EU) 2021/840 ([1]) (nedan kallat *förslaget till förordning*).

ECB:s befogenhet att avge ett yttrande grundas på artikel 133 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt enligt vilken, utan att det påverkar ECB:s behörighetsområde, Europaparlamentet och rådet ska föreskriva nödvändiga åtgärder när det gäller användningen av euron som gemensam valuta, efter det att ECB har hörts. I enlighet med artikel 17.5 första meningen i arbetsordningen för Europeiska centralbanken har detta yttrande antagits av ECB-rådet.

1. Allmänna kommentarer

1.1 ECB noterar att förslaget till förordning kommer att ersätta det aktuella Perikles IV-programmet för perioden 2021–2027, som inrättades genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/840 ([2]). Perikles V-programmet kommer att tillämpas från 2028 till 2034.

1.2 ECB upprepar att den finner att Periklesprogrammet är ett viktigt bidrag till den verksamhet som redan utförs av ECB, Europol och nationella myndigheter i kampen mot förfalskning av eurosedlar och euromynt ([3]). ECB är övertygad om att Perikles V-programmet även i framtiden kommer att bidra till att säkerställa eurosedlarnas och euromyntens integritet samt att motverka potentiella hot mot användningen av euron som gemensam valuta.

1.3 ECB understryker sitt aktiva arbete i kampen mot förfalskningar. ECB vidareutvecklar utformningen av sedlar samt säkerhetsdetaljer för eurosedlarna som gör att både lekmän och experter kan skilja mellan äkta sedlar och förfalskningar, något som även avskräcker förfalskare.

1.4 Den första serien eurosedlar infördes den 1 januari 2002. Sedan 2013 har sedlarna i den andra serien, dvs. Europaserien, gradvis införts. Innan nya sedlar med förbättrade säkerhetsdetaljer införs erbjuder ECB och de nationella centralbankerna i Eurosystemet omfattande information till tillverkare och leverantörer av sedelutrustning, samt även kommersiella banker, detaljhandeln och andra aktörer som dagligen använder sedelutrustning eller hanterar kontanter. Därutöver erbjuder ECB även utbildningar och utbildningsmaterial som

([1]) COM(2025) 462 final.

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/840 av den 20 maj 2021 om inrättande av ett program för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot förfalskning under perioden 2021–2027 (Perikles IV-programmet) och om upphävande av förordning (EU) nr 331/2014 (EUT L 186, 27.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/840/oj).

([3]) Se punkt 1 i Europeiska centralbankens yttrande CON/2006/35 av den 5 juli 2006 på begäran av Europeiska unionens råd över två förslag till rådets beslut om handlingsprogrammet för utbyte, stöd och utbildning med avseende på skydd av euron mot förfalskning (Perikles-programmet) (EUT C 163, 14.7.2006, s. 7), punkt 1.1 i Europeiska centralbankens yttrande CON/2012/17 av den 2 mars 2012 om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett program för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot penningförfalskning (Periklesprogrammet 2020) (EUT C 137, 12.5.2012, s. 7) och punkt 1.2 i Europeiska centralbankens yttrande CON/2018/35 av den 16 augusti 2018 om ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av ett program för utbyte, stöd och utbildning för att skydda euron mot penningförfalskning (Perikles IV-programmet) (EUT C 378, 19.10.2018, s. 2). Samtliga ECB-yttranden publiceras i EUR-Lex.

komplement till den utbildning som aktörer som yrkesmässigt hanterar kontanter själva anordnar. Information om den nya designen och säkerhetsdetaljerna görs även tillgänglig för allmänheten när en ny sedelserie ges ut. ECB förbereder just nu en ny serie eurosedlar för att säkerställa att de är säkra, effektiva och hållbara. Både allmänheten och experter deltar aktivt i processen. ECB-rådet fattar det slutliga beslutet om tema och utformning, medan startdatum för den nya serien eurosedlar beslutas längre fram.

1.5 ECB analyserar dessutom nya typer av förfalskade eurosedlar vid sitt Centrum för analys av sedelförfalskningar (CAC) och använder kunskapen för att bistå brottsbekämpande myndigheter med rådgivning. CAC samordnar spridningen av alla kända tekniska och statistiska uppgifter om förfalskningar av euron till alla berörda parter.

1.6 Förfalskare använder en rad olika typer av hård- och mjukvara för digital bildbearbetning samt även andra metoder. Som reaktion på detta stöder och använder Central Bank Counterfeit Deterrence Group, där ECB är medlem, teknik som bl.a. ska förhindra förfalskningar, t.ex. genom att den förhindrar att bilder av skyddade sedlar kan läsas eller reproduceras.

1.7 ECB instämmer i att det krävs kontinuerlig vaksamhet för att motverka nya förfalskningshot. ECB välkomnar därför att Perikles V-programmet syftar till att motverka potentiella hot mot den digitala euron, om en sådan ges ut i framtiden, för att bevara eurovalutans integritet i alla dess former. På samma sätt välkomnar ECB att både de hot och de utredningsmöjligheter som artificiell intelligens medför beaktas i programmets mål. Åtgärder som berättigar till finansiering bör omfatta potentiell framtida utveckling inom dessa områden.

2. **Specifika kommentarer**

2.1 I förslaget till förordning bör titeln och artikel 1 utökas med en hänvisning till andra potentiella hot för att täcka in senare utveckling, bland annat i samband med den framtida digitala euron, i linje med skäl 12 och artikel 2.2 i förslaget till förordning, liksom dess bilaga.

2.2 Enligt artikel 7 i förslaget till förordning ska Perikles V-programmet genomföras i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ([4]), genom direkt förvaltning eller genom indirekt förvaltning med de enheter som avses i artikel 62.1 c i den förordningen. Enligt motiveringen som åtföljer förslaget till förordning anses Perikles V-programmet komplettera och vara förenligt med initiativ som genomförs av ECB och Europol. Det finns därför ett fundamentalt behov av att säkerställa förenlighet och undvika onödiga överlappningar med relevanta åtgärder som andra behöriga enheter, framför allt ECB och Europol, vidtar i fråga om förfalskning av sedlar och mynt. När det vidtas åtgärder som berättigar till stöd från Perikles V-programmet bör kommissionen därför överväga ECB:s och Europols nuvarande och planerade verksamhet gällande hot mot den gemensamma valutan, t.ex. förfalskning och relaterade bedrägerier, inklusive tillverkning och distribution av förfalskade banksedlar. Detta är förenligt med artikel 4.2 i förordning (EU) 2021/840, som förslaget till förordning skulle upphäva. ECB uppmanar kommissionen att fullt ut utnyttja ECB:s erfarenhet av att anordna utbildningar och informera om eurosedlar, och att säkerställa att förslaget till förordning föreskriver att ECB fullt ut involveras i detta hänseende.

2.3 Med avseende på det välfungerande samarbetet mellan aktörerna i Perikles V-programmet upprepar ECB sin ståndpunkt att det vore fördelaktigt om kommissionen samråder med och involverar ECB och Europol inför sina beslut om vilka åtgärder som ska finansieras genom Perikles V-programmet, framför allt genom att gemensamt granska olika initiativ. Detta skulle undvika eventuella överlappningar mellan Perikles V-programmet, andra relevanta program och ECB:s utbildningsverksamhet ([5]). Ett sådant samarbete skulle även underlätta tillämpningen av en gemensam strategi för att bekämpa förfalskning av euron och relaterade bedrägerier. Mot bakgrund av detta bör

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget (EUT L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([5]) Se punkt 8 i Europeiska centralbankens yttrande CON/2005/22 av den 21 juni 2005 på begäran av Europeiska unionens råd över två förslag till rådsbeslut om handlingsprogrammet för utbyte, stöd och utbildning med avseende på skydd av euron mot förfalskning (Perikles-programmet) (EUT C 161, 1.7.2005, s. 11), punkt 2.2 i yttrande CON/2006/35, punkt 2.4 i yttrande CON/2012/17 och punkt 2.2 i yttrande CON/2018/35.

artikel 8.1 i förslaget till förordning ändras så att den stadgar att de viktigaste parterna som involveras, inklusive ECB och Europol, ska höras i förväg av kommissionen avseende åtgärder som ska vidtas. Kommissionen bör ge ECB tillräckligt med tid för att sätta sig in i dokumentationen avseende de åtgärder som ska vidtas i enlighet med artikel 8.1 i förslaget till förordning liksom punkterna 1 och 3 i dess bilaga ([6]).

2.4 Artikel 4.2 i förslaget till förordning bör också ändras så att den stadgar att de viktigaste parterna som involveras, inklusive ECB och Europol, ska höras i förväg när kommissionen implementerar ytterligare resurser i enlighet med förordning (EU, Euratom) 2024/2509, genom direkt förvaltning eller genom indirekt förvaltning med de enheter som avses i artikel 62.1 c i den förordningen.

2.5 ECB understryker vikten av att 1) regelbundet involveras i framtagandet av utvärderingsrapporterna under programmets gång för att spegla de åtgärder ECB vidtagit och dess aktiva roll i bekämpningen av penningförfalskningar och relaterade bedrägerier, 2) feedback från enheter som aktivt deltar i relevanta åtgärder tillsammans med kommissionen på ett lämpligt sätt inkluderas i utvärderingsrapporterna och meddelandena, samt att 3) ECB i framtiden regelbundet hålls informerad om programmet och 4) ECB hörs innan en eventuell delegerad akt antas för att utarbeta föreskrifter för övervakning och utvärdering av ramverket. I detta hänseende noteras att ECB enligt artikel 133 i fördraget ska höras innan man föreskriver nödvändiga åtgärder när det gäller användningen av euron som gemensam valuta. Denna skyldighet är inte begränsad till förslaget till förordning utan gäller för delegerade rättsakter som berör befogenhetsområden som avgränsas i lagstiftningsakterna. ECB hörs om förslaget till förordning i enlighet med artikel 133 i fördraget och bör följaktligen även höras innan man antar genomförandeåtgärder i delegerade rättsakter med avseende på att skydda euron mot förfalskning och relaterade bedrägerier, vilka är nödvändiga när det gäller användningen av euron som gemensam valuta.

2.6 Vad gäller de åtgärder som avses i artikel 8.5 och som ingår i punkterna 1 och 2 i bilagan till förslaget till förordning föreslår ECB slutligen att det ska inkluderas gemensamma åtgärder inriktade på tillverkning av förfalskade sedlar och mynt utanför euroområdet och distribution av dessa sedlar i euroområdet. Enligt motiveringen som åtföljer förslaget till förordning är det genomsnittliga antalet förfalskade eurosedlar som upptäcks per år visserligen fortfarande under kontroll, men det krävs fortsatt vaksamhet, vilket framgår av den ökade tillgången till förfalskade euro och säkerhetsdetaljer av hög kvalitet på internet/darknet, framväxten av sedlar med ändrad design och förekomsten av ”hotspots” för förfalskning, t.ex. i Turkiet och Kina.

I de fall där ECB rekommenderar att förslaget till förordning ska ändras anges de specifika förslagen i ett separat tekniskt arbetsdokument som åtföljs av en förklaring. Det tekniska arbetsdokumentet finns på engelska i EUR-Lex.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 7 november 2025.

Christine LAGARDE
ECB:s ordförande

([6]) Se punkt 2.5 i yttrande CON/2012/17 och punkt 2.2 i yttrande CON/2018/35.